

D O M

afsagt den 26. maj 2011 af Vestre Landsrets 11. afdeling (dommerne Olav D. Larsen, Lis Frost og Nikolaj K. Andersen (kst.)) i ankesag

V.L. B-

- Forsikring A/S

mod

Kommune

og

Dansk Metal som mandatar for Flemming

Retten i Århus har den 25. maj 2010 afsagt dom i 1. instans (BS 11-3390/2008 m.fl.).

Påstande

For landsretten har appellanten, Forsikring A/S, over for begge indstævnte gentaget sin påstand om frifindelse.

Indstævnte ; Kommune har påstået dommen stadfæstet, subsidiært at _ Forsikring A/S skal betale et mindre beløb end 77.862 kr.

Indstævnte Dansk Metal som mandatar for Flemming har påstået stadfæstelse, subsidiært at Forsikring A/S skal betale et mindre beløb end 163.592,38 kr.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af police dateret den 31. oktober 2005 vedrørende forsikringsaftale mellem Forsikring A/S og Værft A/S, at selvriskoen ved erhvervsansvar for personskade udgør 10.000 kr. pr. skadesbegivenhed pr. person.

Forklaringer

Flemming og Carsten har afgivet supplerende forklaring for landsretten.

Flemming har supplerende forklaret, at det hul, han faldt ned i, var et "mandehul". Det vil sige, at hullet var så stort, at en mand af almindelig størrelse let kunne komme ned igennem. Hullet havde været åbent i nogle dage, hvilket han havde set. Et par dage før uheldet så han, at hullet var afskærmet af en buk, der ikke var sat fast til dækket. Dagen før uheldet så han, at hullet ikke var afskærmet. Da han tidligere var ansat hos

Værft, var det kutyme, at man svejsede et stativ på dækket som afskærmning, før dækslet blev fjernet. På uheldstidspunktet var det mørkt, men man kunne sagtens orientere sig. Der var ikke tændt eksternt lys. Han mener, at der på det tidspunkt også var to huller i forenden af skibet, som ikke var afskærmede. I forbindelse med arbejdet på W var det værftet, der stillede værktøj til rådighed, og det var værftet, der havde hjemkøbt materialer, ligesom det var værftets værksted, der blev benyttet. Det var hans indtryk, at værftets tidligere velfungerende sikkerhedsorganisation var smuldret væk. Han husker ikke navnet på sjakbajsen, der også kom fra Montage, men som han ikke kendte på forhånd. Han sagde ikke noget om, at sikkerheden på skibet ikke var i orden. Han gennemgik ikke noget sikkerhedskursus i forbindelse med påbegyndelsen af arbejdet på W, og han fik ingen instruktion om forholdene på dækket. Der var ingen afløser for Carsten i nattetimerne, og der var ingen, man kunne henvende sig til om f.eks. at blive kørt på skadestuen.

Carsten har supplerende forklaret, at han skulle løse andre opgaver end arbejdet med W. Han skulle på W sætte arbejdet i gang og stod for sikkerhedsforholdene for de personer, der var ansat til at udføre en opgave, herunder personer der var hyret ind fra

Montage. Der kom nye arbejdere til hver dag, og han vil ikke sige, at der blev givet en dyberegående sikkerhedsinstruktion. Flemming kunne meget vel være en af de personer, der ikke fik nærmere instruktion, herunder om afdækning af huller. Flemming var jo en erfaren arbejder, der kendte værftets forhold. Reparationen på W var en tankreparation, hvilket betød, at der var flere åbne "mandehuller" i det område, hvor arbejdet blev udført. Der var også mange slanger mv., hvilket gjorde området uoverskueligt. Derfor kunne det let smutte med sikkerheden omkring det enkelte hul. Han havde meget travlt, og sikkerhedsforholdene blev nok ikke viet tilstrækkelig opmærksomhed. Han mener, at der på et tidspunkt var afskærmning af hullet på uheldsstedet med en buk, uden at han påtalte det. Han husker ikke, om der – eventuelt af sjakbajsen – blev klaget over sikkerhedsforholdene. Langt hovedparten af de materialer, der skulle indkøbes til W blev indkøbt af rederen. På grund af økonomien kunne værftet kun indkøbe nogle småting. Ove kom hver dag på skibet, herunder i weekender, og han var klar over, at vidnet ikke var til stede hele tiden. Han var på stedet på hverdage fra før kl. 7 til efter kl. 19, idet det vigtigste var, at han fik arbejdsholdene i gang. Skibets eget lys var til at orientere sig ved, men det var ikke nok til, at man kunne udføre jobs f.eks. på skibets yderside. Hertil var eksternt lys nødvendigt. De personer, der kom fra Montage, arbejdede kun på skibet. Han kunne have drøftet sikkerhedsspørgsmål med Bo eller med Palle men han mener ikke, at han gjorde det. Efter den 19. april 2007 har han i hvert fald ikke talt med nogen af de pågældende om forholdene på W:

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Forsikring A/S har herunder gentaget sine anbringender om, at selskabet ikke kan forpligtes ud over den sikredes (Værft A/S) ret mod selskabet, og at Værft A/S ikke har haft ansvaret for arbejdspladsen. Rederens forpligtelser som arbejdsgiver i den pågældende situation fremgår både af arbejdsskadesikringslovens § 48 og sølovens § 151 samt almindelige retsgrundsætninger om anvendelsen af Danske Lov 3-19-2.

Dansk Metal som mandatar for Flemming har gjort gældende, at Forsikrings anbringende vedrørende rederens ansvar er et nyt anbringende, og har principalt protesteret mod dets fremsættelse, subsidiært anført, at anbringendet er uden betydning for sagen.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter ordlyden af forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, kan skadelidte rette sit fulde krav mod forsikringsselskabet. På den baggrund finder landsretten ikke, at der er grundlag for at fradrage selvrisikobeløbet på 10.000 kr.

På den anførte baggrund og i øvrigt af de grunde, der er anført af byretten, stadfæster landsretten dommen, idet det, der er fremkommet for landsretten, ikke kan føre til et andet resultat.

Landsretten finder ikke, at der er anledning til at ændre byrettens omkostningsafgørelse.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal Forsikring A/S betale sagsomkostninger for landsretten til statskassen med 38.750 kr. og til Kommune med 21.176 kr. Beløbet til statskassen vedrører udgifter til advokatbistand (inkl. moms) til Flemming . , medens beløbet til Kommune er til dækning af udgift til vidnegodtgørelse samt 21.000 kr., der angår udgifter til advokatbistand (inkl. moms).

Th i k e n d e s f o r r e t:

Byrettens dom stadfæstes.

Forsikring A/S skal betale sagsomkostninger for landsretten til statskassen med 38.750 kr. og til Kommune med 21.176 kr.

Det idømte skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Olav D. Larsen

Lis Frost

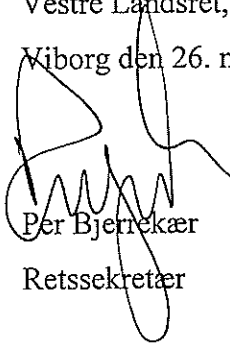
Nikolaj K. Andersen
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 26. maj 2011.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by several loops and a final flourish.

Per Bjerrekær

Retssekretær

DOM

Afsagt den 25. maj 2010 i sag nr. BS 11-3390/2008

Dansk Metal som mandatar for
Flemming.

mod

Forsikring A/S

og

sag nr. BS

Kommune

mod

Forsikring A/S

Sagens baggrund og parternes påstande

Flemming kom den 22. april 2007 til skade i forbindelse med skibsbyggeriarbejde i Havn, og var herefter sygemeldt frem til den 30. september 2007. Kommune udbetalte sygedagpenge til Flemming i sygeperioden.

Arbejdsskadestyrelsen anerkendte den 29. april 2008 Flemming skade som en arbejdsskade efter arbejdsskadesikringsloven, men vurderede ikke, at Flemming ved ulykken havde pådraget sig et varigt mén eller erhvervsevnetab, som berettigede til godtgørelse/erstatning.

Værft A/S havde på ulykkestidspunktet tegnet en erhvervsansvarsforsikring hos Forsikring A/S. Værft A/S blev erklæret konkurs den 3. oktober 2007.

Dansk Metal som mandatar for Flemming og Kommune gør gældende, at Værft A/S er erstatningsansvarlig for skaden, og har i medfør af forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2 rettet deres krav i anledning af ulykken direkte mod forsikringsselskabet.

Dommen tager blandt andet stilling til, om Værft A/S er erstatningsansvarlig for Flemming tilskadekomst, og om Kommune har regres for dagpenge udbetalt til Flemming i anledning af skaden.

I BS har sagsøgeren, Dansk Metal som mandatar for Flemming nedlagt påstand om, at sagsøgte, Forsikring A/S, dømmes til at betale sagsøgeren 163.592,38 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.

Påstanden opgøres således:

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste:

Løn: 23 uger á 8.078,50 kr.	185.805,50 kr.
modtagne sygedagpenge fra kommunen	<u>77.862,00 kr.</u>
	107.943,50 kr.
Feriepenge: 12,5 % af 185.805,50 kr.	23.225,69 kr.
Søgnehelligdagsbetaling: 3,5 % af 185.805,50 kr.	6.503,19 kr.

Godtgørelse for svie og smerte:

162 sygedage af 160,00 kr.	<u>25.920,00 kr.</u>
I alt	163.592,38 kr.

Forsikring A/S har påstået frifindelse, subsidiært mod betaling af et mindre beløb end det påstævnte.

I BS har sagsøgeren, Kommune, påstået sagsøgte, Forsikring A/S, dømt til at betale sagsøgeren 77.862,00 kr., subsidiært et mindre beløb, med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg.

Forsikring A/S har påstået frifindelse.

Oplysningerne i sagen

BS er anlagt den 17. december 2008. BS er anlagt den 17. januar 2008. Sagerne er behandlet sammen.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens

§ 218 a, stk. 2, men indeholder dog en gengivelse af de forklaringer, som er afgivet under sagen.

Flemming har fri proces uden retshjælpsdækning.

Der er under sagen afgivet forklaring af Flemming Henrik
Carsten , Ove og Palle

Flemming har forklaret, at han er udlært svejser og har arbejdet som skibsbygger, smed og svejser i mange år.

Hans tilknytning til Montage ApS (i det følgende Montage) begyndte med arbejdsopgaven for Værft A/S (i det følgende Værft). Han fik ved ansættelsen hos Montage at vide, at han skulle lejes ud til Værft og arbejde som skibsbygger.

Under arbejdet for Værft fik han og de andre fra Montage udstukket deres arbejdsopgaver af en repræsentant for Værft, Carsten

Han nåede at arbejde på 3 opgaver ved Værft, før han kom til skade. Han arbejdede først på en kran, dernæst lavede han løfteøjne til en pram, og til sidst arbejdede han på skibet W hvor ulykken skete. Han lavede blandt andet lavet nogle låger på skibet og rensede skibssiden af med en skærebrænder.

Carsten gav ham arbejdsopgaverne, og hvis der opstod problemer under arbejdet, gik han til Carsten Ellers gik han til sjakbajsen, som så fik oplysninger fra Carsten l. Det var Carsten , der bestemte.

Ulykken skete søndag morgen den 22. april 2007. Han havde været i gang med at fortøje nogle flåder under W , fordi der skulle svejses noget på i forenden. Han ville først fjerne noget maling på skroget. Han vidste, at der var en skærebrænder på dækket og gik derop og for at hente en. Han vidste godt, at der havde været huller i dækket, men havde ikke drømt om, at de ikke var dækket forsvarligt til. Mens han gik og kiggede efter en skærebrænder, trådte han ned i et hul, som var dækket over med et blankt alutæppe. Han ved ikke, hvorfor hullet var dækket over med et tæppe, og hvem der havde gjort det. Han har efterfølgende hørt, at nogen havde dækket hullet over, fordi det var begyndt at regne. Det var endnu mørkt, da uheldet skete. Han havde arbejdet en del i det pågældende område og havde før set, at der var dækshuller, som ikke var skærmet af.

Han kom op af hullet igen ved egen hjælp. De andre arbejdede imens nederunder skibets forende. Han humpede ned fra skibet og fik en kollega til at køre sig over på værkstedet. Derfra kørte han senere på skadestuen. Han havde ondt i højre arm/hånd, men mere ondt i venstre ben. Derfor fik han i første omgang ikke med, at han havde problemer med højre arm/hånd. Det

snurrede i 2 af fingrene. Det var nærmest som om, de var følelsesløse. Han er højrehåndet, og problemerne med hånden forhindrede ham i at arbejde. Han fik bagefter fysioterapi men tror, at det først og fremmest var tiden, der arbejdede for ham. Generne var blevet mindre, da han raskmeldte sig.

Han fik en udmærket løn, mens han arbejdede ved Værft. Så vidt han husker, skulle han have arbejdet der i yderligere ca. 4 uger, da ulykken skete. Indehaveren af Montage, Henrik, havde stillet ham i udsigt, at han skulle til Norge og arbejde, når han var færdig med arbejdet for Værft. Han ved ikke, hvor lang tid det drejede sig om, og hvilke muligheder der havde været for yderligere arbejde bagefter, men Henrik fik dengang løbende opgaver ind, og der var gang i omsætningen.

De arbejdsopgaver han udførte ved Værft blev udført for en af værftets kunder, D i det følgende E. Ian ved ikke, hvem der stod i spidsen for selskabet. Wind lå ca. 20 meter uden for porten til Værfts område. Det var Carsten, der kom med arbejdstegninger og fortalte, hvordan arbejdet skulle udføres. De var nok i alt ca. 10 personer, der var udlejet fra Montage. Carsten bestemte, hvem der skulle lave hvad. Han husker i dag ikke, hvad sjakbajsen hed. W besætning var også på skibet og gik og lavede vedligeholdelse. Han kan ikke sige, hvor mange der var i besætningen. Ham bekendt var der ingen elektrikere på skibet. Han ved ikke, om der var hydraulik-folk, men det kan der godt have været om dagen. Selv arbejdede han om natten. Når han mødte ind om aftenen, var Carsten til stede og uddelte arbejdsopgaverne.

Han hørte inden ulykken, at Værft havde betalingsproblemer. Der var også snak om, at Montage var begyndt at sende regninger direkte til D.

Han kontaktede ikke Montage, da han var blevet raskmeldt. Han vidste, at Montage ikke længere averterede efter arbejdskraft og Henrik havde jo hans nummer. Han har ikke arbejdet for Montage siden ulykken.

I 2005 havde han fast arbejde hos S. I 2006 havde han vikararbejde.

Hans ansættelseskontrakt under arbejdet ved Værft var med Montage og lønsedlerne kom fra Montage. Han har aldrig fået nogen lønseddel fra D. Han har ikke set kontrakten mellem Montage og Værft vedrørende udlejning af hans arbejdskraft. Han hørte, at Værft var gået i betalingsstandsning, og at D ville betale Montage for arbejdet. Carsten fortsatte dog som daglig leder, og det var hele tiden Carsten der instruerede og førte tilsyn og fortalte, hvad der skulle laves. Han oplevede ikke, at skibets ejer bestemte noget. Alt gik gennem Værft.

Henrik kom engang imellem ud på pladsen med arbejdstøj mv. og spurgte til eventuelle problemer. De kunne også ringe til Henrik, men Henrik førte ikke tilsyn med dem. Henrik fortalte, når der var nye jobs i kikkerten.

Henrik har forklaret, at han er uddannet klejnsmed. Han ned-satte sig som selvstændig med Montage i september 2006. Han er aktu-elt arbejdsløs, efter at Montage er blevet erklæret konkurs.

Montage drev vikarbureau med udlejning af håndværkere - fortrinsvis smede og svejsere. Han havde tidligere arbejdet på Værft og havde derfor gode kontakter dertil. Værft var en stor kunde for Montage fra slutningen af 2006. Montage beskæftigede op til 28-30 personer ad gangen.

Han husker ikke, hvordan han kom i kontakt med Flemming Flemming var ikke udsendt til andre end Værft. Han husker ikke, hvornår Flemming startede, for der kom løbende opgaver til fra værftet. Flemming var en gammel rotte med stor erfaring og kunne lave lidt af hvert inden for smede- og svejsearbejder. Hvis han fortsat havde haft Montage, ville han stadig have haft Flemming ansat, for Flemming var en god mand.

I forbindelse med etableringen af Montage undersøgte han de forsik-ringsmæssige forhold og fik at vide, at det var dem, han sendte sine folk ud til, som skulle forsikre folkene. I det omhandlede tilfælde var det Værft, der skulle have en forsikring, der dækkede Flemming, fordi han hav-de lejet Flemming ud til Værft.

Han kan bekræfte de oplysninger, han gav under politiafhøringen den 11. oktober 2007 i forbindelse med arbejdsskadeforsikringssagen, bilag 10, akt nr. 20 a, side 2, herunder at han fortalte Flemming, at Flemming skulle hen-vende sig til værftet for at få anmeldt skaden.

Det var svært at få den første rate udbetalt af værftet, men det lykkedes om-sider. Da den næste rate udeblev, henvendte han sig til sin kontakt på værket for at høre, om pågældende kunne gøre noget. Der blev herefter etableret en kontakt mellem ham og ejeren af D og 2 timer senere fik han sine penge.

Det var stadig værftets formand, der stod for uddelegeringen af arbejdet, da Flemming kom til skade. Værftet blev også ved med at styre timesedlerne, og der skete i det hele taget ingen ændringer i forhold til Værft. Eje-ren af W var henne og kigge på skibet 1 eller 2 gange - det var alt.

Hvis Flemming ikke var kommet til skade, ville han efterfølgende have fået anden beskæftigelse af Montage, for Montage havde kontakt til et

firma på Mors, der skulle bruge 6 mand til arbejde i Norge, og Flemming ville have været iblandt de 6. Der havde efterfølgende også været andet arbejde, som HG Montage ville have benyttet Flemming til. Det var gode tider. Flemming ville være blevet tilbudt en løn på 180 kr. i timen samt diæter.

Det begyndte at gå dårligt, da en af i Montages store kunder ikke betalte et tilgodehavende på over 1 million kr. medio 2008. Ca. september 2008, da han ikke længere kunne betale sine folk, blev Montage erklæret konkurs.

Der var en skriftlig aftale mellem Værft og i Montage. Der blev løbende lavet nye kontrakter, når der kom nye medarbejdere til. De benyttede værftets kontrakter. Han husker ikke det præcise tidspunkt, men det kan godt have været den 19. april, at han gav folkene besked på at stoppe arbejdet, og der efterfølgende blev etableret kontakt mellem ham og D

Chefen for D ringede til banken, hvorefter pengene blev betalt. Han husker ikke, om det blev aftalt, at D også skulle betale fremover.

Han kom selv på pladsen ca. 1 gang om ugen eller hver 14. dag for at se, om folkene manglede arbejdstøj. Han husker ikke, om han så andre, der arbejdede på skibet. Han tror ikke, at skibets besætning var der. Han husker ikke præcist hvor mange af hans folk, som arbejdede på W En af hans folk, Mark, styrede timesedlerne, men der var ingen egentlig sjakbajs. Folkene udfyldte 2 hold timesedler: 1 eksemplar til værftet og 1 eksemplar til ham.

Han ringede til Flemming, efter at Flemming var blevet sygemeldt, for at høre, om han snart blev klar til at gå i gang, men Flemming sagde, at han endnu ikke var helt på toppen. Arbejdet for Værft varede nok ½ års tid. Han husker ikke, hvornår arbejdet på W blev færdigt, og hvor længe arbejdet havde varet, da Flemming kom til skade. Han husker heller ikke, hvor mange fakturaer, han udstedte til D, men de fakturaer, han udstedte, blev betalt.

Flemming vedblev med at være ansat hos i Montage, efter at han havde aftalt med D at de skulle betale. Ifølge aftalen skulle han sende timesedler til D. Han beholdt kontrakten med Værft, men betalingen kom fra D

Værftets formand blev ved med at uddelegere arbejdet til hans folk. Han lavede ingen kontrakt med D, men sendte fakturaer og timesedler til selskabet. De timesedler folkene udfyldte, blev fortsat samlet sammen af en af hans folk og fortsat afleveret til værftets formand.

Han husker ikke, om D: var begyndt at betale,

den dag Flemming kom til skade. Han ringede samme dag til en af formændene på ; Værft og sagde, at de skulle huske at lave en skadesanmeldelse. Han fik at vide, at det var man allerede i gang med.

Carsten har forklaret, at han er uddannet maskinmester. Han har arbejdet dels som maskinmester på skibe, dels som vedligeholdelseschef og projektleder.

Han blev ansat som projektmanager ved Værft den 15. marts 2007. Hans arbejde bestod blandt andet i at lede udførelsen af arbejder på skibe, afgive tilbud mv. Reparationschefen på Værft, Bo , var hans foresatte.

Der skelnes mellem værftophold og havneophold for de skibe, værftet arbejder på. Ved værftophold er det værftet, der har det fulde tilsyn med skibet. Ved havneophold foregår tilsynet sammen med skibets besætning.

Flemming og flere andre ansatte hos Montage kom for at udføre diverse arbejdsopgaver, som udviklede sig hen ad vejen. Flemming startede på en flydekran og kom derefter over på W Det var vidnet, der bestemte, hvad Flemming skulle lave og gav ham besked derom.

Nyansatte blev fra starten mundtligt instrueret om sikkerhedsforhold af folk fra værftets sikkerhedsorganisation, men modtog derudover ingen instruktioner.

Han førte tilsyn med folkene på W og havde et møde med skibets reder hver morgen, dog ikke i weekenden. Når natholdet mødte ind, var han stadig på skibet, og han gennemgik med folkene, hvad der skulle laves. De forsøgte at afspærre så godt som muligt, for eksempel med plaststrimler, omkring åbne huller på dækket, men han var nok ikke så opmærksom på tilsynet med det. Der var dog en stående ordre om, at man skulle tænke på sine kollegaer og for eksempel dække huller af.

Han kontrollerede ikke døgnet rundt, men hvis han så, at der var huller, der ikke var dækket ordentligt til, gav han påbud om, at det skulle ske. Han var ikke på arbejde, da Flemming kom til skade, og så ikke Flemming efter dette tidspunkt.

I foråret 2007, efter hans tiltrædelse den 15. marts samme år, da 2. rate for arbejdet på W udeblev, stoppede folkene arbejdet på W . Der blev derefter lavet en aftale med W rederi. Rederiet ønskede at beholde ham som tilsynsførende, og arbejdet skulle føres til ende på den måde, at rederiet fremover stod for betaling af Montages folk.

Der var nogle møder mellem værftet og rederiet om det videre forløb. Komponenter til arbejdet blev stadig udleveret fra værftet, men mod betaling.

Rederiet skulle desuden betale for hans arbejdskraft til værftet. Den 15. juli 2007 fratrådte han stillingen på Værft.

W kan nærmest beskrives som en sejrende platform, men falder ind under betegnelsen skib. W havde været indregistreret i udlandet og skulle flages om, hvilket krævede en række arbejder. Skibet havde en kaptajn, en maskinmester, en reder og en inspektør samt 2 udenlandske besætningsmedlemmer.

Palle var dokmester, hvilket indebar, at han kørte dokken op og ned. W lå uden for værftets område og var altså en havneopgave. Der var andre entreprenører, som arbejdede på skibet. Det drejede sig om elektrikere og malere. Hydraulik-folk kom først til senere. Rederen kom hver dag, vist nok også i weekender, ofte både tidligt og sent.

Hans var ansat som inspektør hos rederen og bistod rederen med at finde de opgaver, der skulle udføres. Rederen, Hans og vidnet talte sammen om, hvad der skulle laves, og hvordan arbejdet skulle udføres på møder hver morgen. Det var et eksternt firma, som leverede elektrikerne. Han selv, rederen og/eller Hans deltog i møderne. Hans/rederen tog sig af koordineringen, og vidnet uddelegerede opgaverne og gav instruktioner direkte til folkene. Der var også folk, der på et tidspunkt renoverede styrehuset, men de deltog ikke i morgenmøderne. Der var altid mindst én fra besætningen til stede på skibet.

Brandtæpper er fast udstyr på skibe. Der blev også benyttet brandtæpper i forbindelse med svejsningen, men det var værftets, ikke skibets brandtæpper. Han ved ikke, hvis brandtæppe det var, som blev brugt til overdækning af det hul, Flemming trådte ned i.

Efter den 19. april blev der fortsat indkøbt materialer - så vidt muligt fra værftet. Resten blev bestilt af rederen selv andetsteds.

Han var ikke på arbejde den morgen, ulykken skete. Han vil tro, at det var efter aftale med rederen, at han ikke var der. Han lavede ingen aftaler med Henrik

Han ved ikke, om der var instrukser med hensyn til afdækning med brandtæpper, men det er naturligvis ikke tilladt at afdække huller med brandtæpper. Han er i tvivl om, hvorvidt sikkerhedsorganisationen gav fyldestgørende instruktioner til nyansatte. På skibet var der afdækningstape og andet materiale til afdækning - i hvert fald på et tidspunkt. Han kan ikke sige, hvor meget der var. Han har på et tidspunkt sagt til folkene, at de skulle sørge for at få dækket ordentlig af, men han er i tvivl om, om det var alle, der fik det at vide.

Han ved ikke, hvorfor hullet blev dækket over, men vil tro, at det var fordi,

det regnede, og personen, der sad og svejsede i hullet, ikke ville være våd. De folk, der arbejdede om natten, var Montages folk.

Han ved ikke, om der blev lavet en ny kontrakt med rederen, efter at det blev aftalt, at rederen skulle betale Montage. Det var ikke noget, han havde med at gøre. Han blev ved med at få løn fra værftet. Aftalen var, at rederen skulle betale hans løn til værftet. Han bekendt betalte rederen imidlertid aldrig.

Hans opgaver ændrede sig ikke efter den 19. april, bortset fra at han efter dette tidspunkt skulle indsamle timesedler fra folkene og give dem til rederen. Montage var aldrig involveret i sikkerhedsspørgsmål. Det var vidnet, der stod for sikkerhed og tilsyn med Montages folk på skibet. Der var ikke nedsat nogen sikkerhedsgruppe på skibet.

Hullet var et mandehul. Dækslet til hullet var blevet fjernet. Normalt ville man sætte en afspærring op, når man fjernede dækslet. Det var ham, der havde ansvar for, at det skete, og at der var materiale hertil.

Han så ikke Henrik på skibet, men en sjælden gang i nærheden. Hans tilsyns- og instruktionsbeføjelser over for de arbejdere, der arbejdede på skibene, var de samme, hvad enten der var tale om en værft- eller en havneopgave. Skibets besætning var ikke direkte underlagt hans tilsyn, men han skulle føre tilsyn med dem for så vidt angår sikkerhedsforhold på områder, hvor de folk, han selv havde ansvaret for, arbejdede.

Ove har forklaret, at han er direktør i D

1. Selskabet driver rederivirksomhed og ejer 5 skibe, herunder W som blev købt den 21. januar 2007. Skibet skulle omkonfigureres til dansk flag med ny aptering mv. Det var rederiets egen besætning, der blev sat på skibet. Hans som er uddannet shippingmand, var dengang ansat som projektleder ved rederiet. Rederiet har kontor på havnen og havde før fået udført arbejde på Værft.

Der blev oprettet en aftale mellem rederiet og Værft om de arbejder, der skulle udføres på W 1. Der blev holdt dagligt byggemøder med deltagelse af Carsten og ham selv og/eller Hans. Alle de håndværkere som blev benyttet på W , blev faktureret gennem Værft - også elektrikerne, malere, hydraulik-folk osv. På et tidspunkt nedlagde folkene fra Montage arbejdet, fordi der ikke blev udbetalt løn. Der blev herefter etableret kontakt mellem ham og en person fra Montage, og de aftalte, at rederiet skulle betale lønnen, og at Værft stadig væk skulle stå for arbejdet. Rederiet betalte ikke Carsten løn efter dette tidspunkt. Han ved ikke, hvem der betalte Carsten s løn. Der blev ikke oprettet nogen skriftlig aftale mellem Montage og rederiet, men rederiet betalte de regninger, der kom fra Montage. Regningerne var udstedt til rederiet. Han husker ikke, om de samtidig fik tilsendt arbejdssedler, eller om de først kom

senere. Der blev fortsat holdt morgenmøder. Der blev nok ikke holdt morgenmøder hver dag.

Carsten var stort set altid på skibet. Han så Carsten på skibet både lørdage og søndage, men ved ikke, om han var der hver eneste weekend. Han har aldrig betalt Carsten eller fået en faktura med Carstens navn på. Rederiet styrede selv besætningen. Det arbejde, der blev udført af besætningen, foregik udenom Carsten

Efter at aftalen mellem rederiet og Montage var indgået, blev materialer til arbejdet fortsat hentet på værftet. Rederiet betalte ikke løbende herfor.

Der verserer aktuelt en retssag mellem værfts konkursbo og rederiet om arbejder, der ikke er færdiggjort, blandt andet på W. Han husker ikke præcist, hvornår folkene fra Montage nedlagde arbejdet, og aftalen om at rederiet skulle betale blev indgået.

Det var Værft, der stod for tilsynet med - og sikkerheden for - Montages medarbejdere på W. Rederiet havde intet hermed at gøre, hverken før eller efter at rederiet begyndte at betale Montage. Rederiet havde jo bedt Værft udføre arbejdet for rederiet. Skibet havde dengang ikke sin egen sikkerhedsorganisation, for på det tidspunkt havde det endnu ikke været ude at sejle.

Palle har forklaret, at han blev ansat ved Værft i 1993. I 2007 fungerede han blandt andet som driftsleder og sikkerhedschef. Carsten var underlagt ham og Bo

Han indgik en aftale med Ove om arbejder, som skulle udføres på skibet W. Carsten som da var nyansat ved Værft, blev tilknyttet som værkfører/daglig mester. Værftet manglede arbejdskraft til udførelsen af arbejdet og indlejede derfor folk fra Montage. Det var værftet ved Carsten, som stod for folkene fra Montage. Folkene havde ingen sjakbajs med. Da Værft ikke kunne betale Montage, blev arbejdet nedlagt. Aftalen blev herefter, at Ove fra D betalte direkte til Montage og overtog folkene. Værft lejede samtidig Carsten ud til D til værftets sædvanlige timesats.

Han deltog selv kun i de første møder med Ove. Det var Hans fra rederiet, som bestemte, hvad der skulle laves og fortalte det til Carsten. Arbejdet blev udført som regningsarbejde. De materialer der blev anvendt til arbejdet på W blev i hele perioden faktureret fra Værft til rederiet. Så vidt han husker, blev der ikke anvendt materialer, som ikke blev købt ved Værft. Efter den 19. april blev Carsten løn også faktureret fra Værft til rederiet, men ikke lønnen til Montages folk. På W arbejdede samtidig et eksternt el-firma, som fakturerede via Værft. Det

samme gjaldt et malerfirma. Han ved ikke, om rederen kom på skibet dagligt. Han kunne forestille sig, at rederen og Hans også gav instruktioner om arbejdets udførelse, men ved det ikke.

Da rederiet overtog betalingen af folkene fra Montage, havde Værft ikke længere noget med Montage at gøre. Værft lejede Carsten ind med henblik på, at Carsten skulle styre folkene fra Montage, men Værft betalte fortsat Carsten og Carsten fortsatte som ansat ved Værft. De andre folk som arbejdede på W for Værft, og som ikke var ansat ved Montage, altså elektrikere og malere osv., førte Carsten også tilsyn med. Efter at rederiet overtog betalingen refererede Carsten fortsat til vidnet og Bo også med hensyn til Montages arbejde i den forstand, at han orienterede om, hvor langt Montages folk var kommet.

s Værft havde kontrakt med Montage indtil den 19. april. Han tror ikke, at D lavede nogen kontrakt med Montage. Rederen ønskede bare at få tingene gjort færdig, og Montage skulle bare have løn til sine folk. Carsten førte tilsyn med Montages folk på rederens foranledning.

Parternes synspunkter

IBS

Dansk Metal som mandatar for Flemming har procederet i det væsentlige i overensstemmelse med påstandsdokument af 13. april 2010, hvoraf fremgår følgende:

"Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende,

- at sagsøgtes forsikringstagers erstatningsansvar hviler på en skærpet culporm, da der foreligger en arbejdsulykke,
- at sagsøgtes forsikringstager har handlet uforsvarligt over for sagsøger ved ikke at sørge for at føre et effektivt tilsyn med sagsøgers arbejde, således at det kunne udføres sundheds- og sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
- at sagsøgtes forsikringstager har forsømt at sørge for, at sagsøgers arbejde var planlagt og tilrettelagt, således at det kunne udføres sundheds- og sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
- at sagsøgtes forsikringstager derved har tilsidesat bestemmelserne i arbejdsmiljølovens §§ 15, 16 og 38 med tilhørende bestemmelser, herunder bekendtgørelse nr. 559/2004 om arbejdets udførelse §§ 20 og 21,

- at sagsøgtes forsikringstager derved har handlet culpøst,
- at sagsøgte derved har pådraget sig et erstatningsansvar over for sagsøger, og
- at sagsøgte derfor er forpligtet til at betale sagsøgers fulde krav på erstatning i overensstemmelse med den af sagsøger nedlagte påstand, jf. hertil i øvrigt forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2."

Forsikring A/S har procederet i det væsentlige i overensstemmelse med sit påstandsdokument af 6. april 2010, hvoraf fremgår følgende anbringender:

"Kravet i sagen er rejst mod Forsikring A/S efter dette selskabs forsikringstager : Værft A/S', konkurs, jf. forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, idet bemærkes, at kravet kun delvist kan rejses over for Forsikring A/S, idet forsikringen var tegnet med en selvrisko på kr. 10.000,00.

Det bestrides, at Forsikring A/S' forsikringstager har pådraget sig et ansvar over for sagsøger.

Det bestrides, at Værft A/S har haft ansvaret for den pågældende arbejdsplads på ulykkestidspunktet.

Sagsøger var ansat af et andet selskab og var under et 3. selskabs instruktion.

: Værft A/S har således ikke haft nogen arbejdsgiverforpligtelser over for sagsøger og har ikke i øvrigt udvist fejl eller forsømmelser eller på nogen måde medvirket til tilsidesættelse af regler i arbejdsmiljølovgivningen."

I BS

Commune har i den væsentlige procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument af 26. marts 2010, hvoraf fremgår følgende anbringender:

"Vedrørende ansvarsgrundlag.

Til støtte for påstandene gør sagsøger gældende,

- at skadelidte kom ud for arbejdsulykke med udførelse af arbejde hos sagsøgtes forsikringstager,
- at sagsøgtes forsikringstager ifalder erstatningsansvar på grundlag af en

skærpet culpanorm, subsidiært på grundlag af culpanormen, og herunder

at der ikke er givet tilstrækkelig instruks eller ført effektiv tilsyn med skadelidtes arbejde,

at arbejdet ikke har været forsvarligt planlagt og tilrettelagt,

at sagsøgte forsikringstager derved har forsømt sine pligter i henhold til arbejdsmiljølovens § 15, 16, 17 og 38,

at sagsøgte forsikringstager har handlet culpøst.

Vedrørende hjemmel for regres og årsagssammenhæng.

at sagsøger har adgang til regres i overensstemmelse med sygedagpengelovens § 78, stk. 1, jf. erstatningsansvarslovens § 17, stk. 1, og

at sagsøger har noteret sig, at der i skadelidtes sag ikke bestrides årsagssammenhæng vedrørende perioden fra 22.4.2007 - 30.9.2007, for hvilken periode Kommune har krævet sygedagpengeregres.

Vedrørende regres efter den 3.7.2006.

at skadelidte på ulykkestidspunktet ikke var ansat hos Værft A/S eller hos sagsøgte,

at skadelidte var ansat hos Montage på ulykkestidspunktet,

at sygedagpengelovens § 78 ikke udelukker regreskrav i forhold til Værft A/S (under konkurs) eller Forsikring A/S, idet førnævnte ikke var arbejdsgiver på ulykkestidspunktet.

Vedrørende renter.

at der skal betales renter fra sagens anlæg til betaling sker."

Forsikring A/S har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument af 30. marts 2010, hvoraf fremgår følgende anbringender:

"Kravet i sagen er rejst mod Forsikring A/S efter forsikringstager Værft A/S' konkurs, jf. forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, idet bemærkes, at kravet kun delvis kan rejses over for Forsikring A/S, idet forsikringen var tegnet med en selvrisiko på kr. 10.000,00.

Det bestrides, at Forsikring A/S' forsikringstager har pådraget sig et ansvar over for sagsøger, som Kommune kan indtræde i.

Det bestrides, at Værft har haft ansvaret for den pågældende arbejds-

plads på ulykkestidspunktet.

Dagpengemodtageren var ansat af et andet selskab og var under et 3. selskabs instruktion.

Værft A/S har således ikke haft nogen arbejdsgiverforpligtelser over for dagpengemodtageren og har ikke i øvrigt udvist fejl eller forsømmelser eller på nogen måde medvirket til tilsidesættelse af regler i arbejdsmiljølovgivningen.

I det omfang retten måtte fastslå, at arbejdsgiveransvaret i forhold til dagpengemodtageren påhvilede Forsikring A/S' forsikringstager som arbejdsgiver, gøres det gældende, at der jf. sygedagpengelovens § 78 ikke er adgang til regres over for Forsikring A/S' forsikringstager og dermed ikke over for Forsikring A/S, jf. supplerende dagpengelovens § 82."

Dansk Metal som mandatar for Flemming og Kommune har protesteret imod, at forsikringsselskabets anbringende om, at kravene kun delvist kan rejses over for selskabet, tillades fremsat, under henvisning til, at der er tale om et nyt anbringende. De har subsidiært bestridt, at kan kraven kun delvist kan rettes mod forsikringsselskabet, idet det af forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, fremgår, at skadelidte kan rejse det fulde krav mod selskabet, i det omfang hans krav på erstatning ikke er blevet dækket.

Rettens begrundelse og afgørelse

Forsikring A/S har under hovedforhandlingen (yderligere) gjort gældende, at ansvaret for Flemming skade påhviler D. i medfør af arbejdsskadesikringslovens § 48, stk. 3. Dansk Metal som mandatar for Flemming og Kommune har protesteret imod, at anbringendet tillades fremsat. Anbringendet tillades ikke fremsat, idet betingelserne herfor i retsplejelovens § 363 ikke anses for opfyldt.

Retten lægger til grund, at ulykken skete, da Flemming forbindelse med skibsbyggeriarbejde på Wind ledte efter en skærebrænder på skibets dæk og trådte på et brandtæppe, som lå på gangarealet og dækkede over en åbentstående luge. Han trådte herved ned i hullet med venstre ben, hvorved han kom til skade med sit ben og højre hånd/arm.

Efter arbejdsmiljølovgivningen skal en arbejdsgiver sørge for, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt og føre et effektivt tilsyn hermed.

W lå uden for værftets område, og det må efter bevisførelsen lægges til grund, at andre end skibsbyggerne fra Montage ApS - herunder besæt-

ningen - havde adgang til skibet. Det kan ikke fastslås, hvem, der havde placeret brandtæppet, men det må lægges til grund, at hullet i færdselsarealet på dækket ikke var forsvarligt afskærmet, og at tilsynet med arbejdsforholdene derfor ikke har været tilstrækkeligt effektivt.

Flemming var på ulykkestidspunktet den 22. april 2007 ansat hos vikarbureauet Montage ApS, men havde fra den 19. marts 2007 været udlejet til Skibsværft A/S, som efter aftale med ejeren af W D udførte reparationsarbejder på W Carsten der var ansat hos Værft A/S, fungerede som daglig arbejdsleder på reparationsarbejderne på W og det var ham, der tilrettelagde og uddelte arbejdsopgaverne og førte tilsyn med arbejdets udførelse. Det må på denne baggrund og efter oplysningerne om lejeforholdet i øvrigt lægges til grund, at Værft A/S i forbindelse med udlejningen overtog det sikkerhedsmæssige ansvar efter arbejdsmiljølovgivningen for Flemming

Det lægges efter forklaringerne til grund, at Montage ApS få dage før skadesdagen, formentlig den 19. april 2007, nedlagde arbejdet på grund af manglende betaling fra Værft A/S, og at der som konsekvens deraf samme dag blev indgået en mundtlig aftale mellem D og Montage ApS, hvorefter D

straks betalte det skyldige beløb til Montage ApS og fremover skulle betale arbejdslønnen direkte til Montage ApS. Det lægges desuden til grund, at arbejdet efter dette tidspunkt fortsatte som hidtil under daglig ledelse og tilsyn af Carsten, som vedblev med at få udbetalt løn af Værft A/S.

Uanset om det, som forklaret af Carsten og tidligere driftsleder ved Værft A/S/Palle, ca. den 19. april 2007 samtidig blev aftalt, at D fremover skulle betale på timebasis til Værft A/S for Carsten arbejde som tilsynsførende - hvilket er bestridt af direktør Ove fra D - er der efter de foreliggende oplysninger ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at tilsynet med Flemming arbejde på skadesdagen ikke længere blev udøvet på vegne af Værft A/S, og at Værft A/S ikke længere havde det sikkerhedsmæssige ansvar efter arbejdsmiljølovgivningen for Flemming, da han kom til skade.

Værft A/S er som følge af det anførte erstatningsansvarlig over for Flemming.

Det er efter Henrik og Flemming ; forklaringer sandsynliggjort, at Flemming ville have været i stand til at tjene det opgjorte krav på tabt arbejdsfortjeneste gennem fortsat ansættelse hos Montage ApS, hvis han ikke var kommet til skade. Da størrelsen af Flemming erstatningskrav over for Værft A/S ikke i

øvrigt er bestridt, kan kravet derfor i det hele opgøres i overensstemmelse med Flemming påstand.

Efter sygedagpengelovens § 78 kan kommunen gøre regreskrav gældende for udbetalte sygedagpenge i det omfang, de erstatningsretlige betingelser herfor er opfyldt, hvis en person modtager sygedagpenge fra kommunen som følge af en lidelse forvoldt af en ansvarlig skadevolder. Ifølge § 78, stk. 1, 2. pkt. kan kommunen dog ikke gøre regres gældende "...over for arbejdsgiveren i sager, hvor en person ansat hos den pågældende arbejdsgiver har pådraget sig en arbejdsskade, der er omfattet af lov om arbejdsskadesikring."

Flemming var på ulykkestidspunktet udlejet til og ikke ansat hos Værft A/S. Efter en direkte ordlydsfortolkning, og da forarbejderne ikke giver sikre holdepunkter for et andet resultat, findes Værft A/S derfor ikke omfattet af begrænsningen i sygedagpengelovens § 78, stk. 1, 2. pkt., og Kommune kan derfor gøre regres mod værftet.

Forsikringsselskabets anbringende om at skadelidtes og kommunens krav kun delvist kan gøres gældende mod forsikringsselskabet, fordi forsikringen var tegnet med en selvrisiko, er først fremsat efter forberedelsens afslutning, og det er uklart, hvorvidt det gøres gældende, at selvrisikoen skal fratrækkes begge krav med det fulde beløb eller en forholdsmæssig andel. Retten tager herefter ikke anbringendet under påkendelse, jf. retsplejelovens § 358.

Da størrelsen af Flemming erstatningskrav og kommunens regreskrav ikke i øvrigt er bestridt, tages Flemming og Kommunes påstande over for forsikringsselskabet herefter til følge.

Forsikring A/S skal i BS betale sagsomkostninger til statskassen med 51.677 kr., hvoraf 4.240 kr. svarer til retsafgiften af det vundne beløb, 80 kr. udgør udgifter til vidneførsel, 482 kr. udgør udgifter til lægelige oplysninger og udskrift fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og 46.875 kr. er tilkendt til dækning af udgifterne til advokatbistand inklusiv moms.

Forsikring A/S skal i BS betale sagsomkostninger til Kommune med 32.180 kr., heraf 2.180 kr. til dækning af retsafgift og 30.000 kr. til dækning af udgifterne til advokatbistand inklusiv moms.

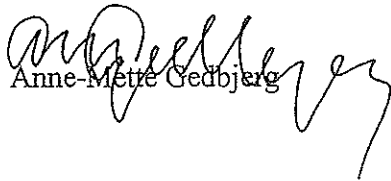
Retten har ved fastsættelsen af sagsomkostningerne lagt vægt på sagernes værdi, udfald og omfang.

Thi kendes for ret:

Forsikring A/S skal betale 163.592,38 kr. med procesrente fra den 17. december 2008 til Dansk Metal som mandatar for Flemming samt 51.677 kr. i sagsomkostninger til statskassen.

Forsikring A/S skal betale 77.862 kr. med procesrente fra den 17. januar 2008 samt 32.180 kr. i sagsomkostninger til Kommune.

Det idømte skal betales inden 14 dage.

Anne-Mette Gedbjerg